

СЕКЦІЯ 1
СВІТОВІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО
РОЗВИТКУ

ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ
НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

Буднік В. О., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: д-р екон. наук, професор Ключник А.В.

Миколаївський національний аграрний університет

Нині, одним із способів підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі є створення туристичного кластера як прогресивної форми територіально-виробничого об'єднання.

Туристичний кластер – це ключова організаційна основа, яка поєднує підприємства туристичної та інших суміжних галузей у єдину систему, що дасть змогу реалізувати пріоритетні завдання, які стоять перед підприємствами, установами, організаціями, та сприятиме посиленню конкурентних переваг цього регіону [1].

Кластерна форма організації підприємств є досить прогресивною і має значні переваги. Створення туристичного кластера дозволить охопити важливі зв'язки між підприємствами, які його формуватимуть, робота кожного учасника кластера буде взаємодоповнюватись іншим учасником. Працівники таких інтегрованих територіально-галузевих об'єднань мають змогу краще розповсюджувати технології, інформацію, що сприяє узгодженості дій між замовником та постачальником. Більшість учасників кластера не конкурують між собою, мають спільні інтереси та можливості. Інвестиції, спрямовані у розвиток кластера, принесуть користь одразу кільком підприємствам, так як від розвитку туризму залежить не лише розширення діяльності багатьох суміжних сфер діяльності, але і саме їх існування.

Вперше в Україні кластерна технологія регіонального економічного розвитку була запроваджена на Хмельниччині у 2002 році. Метою створення кластеру сільського туризму «Оберіг» було формування передумов для відродження сільської громади, яка б за рахунок ефективного використання власних ресурсів призвела б до відчутного зростання соціально-економічних показників та сприяла розвитку села [2].

Сьогодні в Україні також функціонують такі кластери: «Славутич» (Київська обл.), «Вознесенськ» (Миколаївська обл.), туристично-рекреаційний кластер «Гоголівські місця Полтавщини» (Полтавська обл.), туристичний кластер євро регіону «Слобожанщина» (Харківська обл.), транспортно-туристичний кластер «Південні ворота України» (Херсонська обл.) [3].

Однією з проблем діяльності кластерів є відсутність фінансування з боку держави, адже основні кошти – це добровільні внески учасників та кошти туристів за отримані туристичні послуги. Саме тому одним із очікуваних результатів діяльності туристичних кластерів є поліпшення інвестиційної привабливості регіону та забезпечення зростання залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в матеріально-технічну базу туризму й інтелектуальний розвиток його людського капіталу, що потребує постійної фінансової підтримки розвитку стратегічного потенціалу кожного члена об'єднання. Зрозуміло, що ефективність вкладених інвестицій буде вищою при повному задоволенні потреб туристів у подорожі, тобто при підвищенні якості туристичного продукту до максимального рівня у стратегічній перспективі, що потребує розробки стратегій кожного учасника кластера та альтернативних стратегій функціонування кластерного об'єднання при безпосередній участі органів державної влади й наукових установ.

Тому для підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі області та досягнення міжнародних стандартів у наданні туристичних послуг необхідно удосконалювати систему державного управління цією галуззю. Так, державному рівні туристичні кластери області не мають достатньої підтримки та законодавчо-нормативного утвердження постала нагальна потреба у

формуванні системи державного управління туристичними кластерами. Для цього необхідно: на законодавчому рівні закріпити визначення кластерної моделі розвитку туризму; розробити програму розвитку туристичних кластерів; підвищувати кваліфікацію працівників туристичної галузі; переймати міжнародний досвід створення туристичних кластерів.

Кінцевою метою створення туристичного кластера є забезпечення конкурентоздатності туристичної індустрії в Миколаївській області. Це забезпечить податкові надходження до бюджету, поліпшення рівня життя населення за рахунок росту зайнятості й середньої зарплати в туристичній індустрії; якість життя за рахунок підвищення культурного рівня й патріотичного виховання населення міста, збереження для майбутніх поколінь історико-культурної спадщини й екології. Що ж стосовно впливу функціонування туристичного кластеру на зовнішню торгівлю туристичними послугами, то очевидним є стимулюючий ефект під дією кожного з потенційних результатів діяльності в межах кластеру.

Отже, кластери як інноваційна форма розвитку регіональної економіки є досить перспективними для Миколаївської області. Враховуючи передовий досвід функціонування кластерів сільського туризму в Україні, створення туристичних кластерів в Миколаївській області сприятиме забезпеченню соціально-економічного розвитку економіки області за рахунок розвитку туристичного бізнесу в регіоні.

Інформаційні джерела:

1. Класифікація факторів впливу на розвиток транскордонного співробітництва у сфері туризму / Електронний ресурс : [Режим доступу] – http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnet_2014_11_10
2. Куйбіда В.С., Ткачук А.Ф., Толкованов В.В. та інші «Туристичне співробітництво та розвиток туристичних кластерів». Київ, «Крамар», 2009, 242 с.

3. Шрьодер Ж. Кластерний підхід у стратегії регіонального розвитку// Зб. матер. міжн. конф. «Місцевий та регіональний розвиток в Україні: виклики та можливості». - Київ, травень 2005. С.30-4

ТЕОРІЇ І ТЕХНОЛОГІЇ ПРОГРАМУВАННЯ ВРОЖАЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Голєнков Ю.М., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Карєба М.І.

Миколаївський національний аграрний університет

У другій половині ХХ століття однією з найактуальніших проблем аграрної науки було програмування врожаю сільськогосподарських культур. У 1971 р професора А. А. Клімов, Г. Є. Листопад і Г. П. Устенко публікують першу в країні монографію «Програмування врожаю (Постановка та обґрунтування проблеми)» [2], в якій пропонується як варіант вирішення великої проблеми сучасного землеробства новий науковий метод, що дозволяє на основі загальної концепції пов'язувати між собою знання, накопичені наукою і передовою практикою в області сучасної біології і агрономії, щоб в кожному конкретному випадку знаходити найвигідніші оптимальні їх поєднання і тим досягати найбільших урожаїв і інших виробничих результатів.

Ефективність програмованого вирощування врожаїв полягає у забезпеченні в виробничих умовах збільшення продуктивності посівів провідних сільськогосподарських культур в 1,5-2,0 рази в порівнянні з досягнутим рівнем.

В 1975 р. у другій монографії «Програмування врожаю: Суть методу» (автори Г. Є. Листопад, А. А. Клімов, А. Ф. Іванов, Г. П. Устенко) [3]. У цій книзі підведені підсумки науково-дослідних робіт, які характеризувалися не тільки посиленою розробкою теоретичних основ програмування, але і появою нових технологій – агрокомплексів обробітку сільськогосподарських культур,